

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ-ΤΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ν.Ε.)- Ν.Π.Δ.Δ.

Αθήνα, 1/6/2016

Αρ. Πρωτ. 762

Ταχ. Δ/ση : Β. Σοφίας 47
Τ.Κ. : 10676 Αθήνα
Πληροφορίες : **Αριστείδης Δάγλας**
Τηλ-φαξ : 210-3648044
                  : 2103648048
Φαξ : 2103648049

Προς: Υπουργό Παιδείας κ. Γαβρόγλου

www.enne.gr
info@enne.gr

ΣΧΕΔΙΟ ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατόπιν της πρόσκλησή σας και ενόψει της κατάθεσης του νομοσχεδίου για την παιδεία, σας αποστέλλουμε την πρόταση της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΝΕ) για την Ενιαία Τριτοβάθμια Πανεπιστημιακή Νοσηλευτική Εκπαίδευση.

Αποτελεί αναμφισβήτητο γεγονός ότι οι εξελίξεις στον Ευρωπαϊκό αλλά και στον παγκόσμιο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης είναι ραγδαίες και επιτακτικές. Η Νοσηλευτική είναι μια ταχέως εξελισσόμενη επιστήμη υγείας που στοχεύει στη θεραπεία του συνόλου των ανθρώπινων αντιδράσεων (οργανικές, ψυχο-νοητικές, κοινωνικές) στα φαινόμενα της νόσου και της υγείας. Οι τεχνικές κλινικές διαδικασίες αποτελούν τμήμα μόνον του εύρους της Νοσηλευτικής. Συνακόλουθα, η τεχνολογική εκπαίδευση δεν επαρκεί για τη διαμόρφωση ολοκληρωμένων επαγγελματιών και επιστημόνων νοσηλευτών, ικανών να ανταποκριθούν στην πολυπλοκότητα και το εύρος των αναγκών της νοσηλευτικής φροντίδας των πολιτών στο σύγχρονο σύστημα υγείας. Η διεθνής νοσηλευτική κοινότητα προτείνει ως ελάχιστο προσόν για την άσκηση της νοσηλευτικής το πανεπιστημιακό πτυχίο.

Η χώρα μας καλείται να απαντήσει εποικοδομητικά στις νέες προκλήσεις που εμφανίζονται στο νέο διεθνές περιβάλλον της εκπαίδευσης αλλά ταυτόχρονα να προσαρμόσει τις δικές της δομές στα αντίστοιχα πρότυπα και διαδικασίες.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5§2 Α του Νόμου 1579/1985 (*Ρυθμίσεις για την εφαρμογή και ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Υγείας και άλλες διατάξεις*, ΦΕΚ Α' 217/1985), «*από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καθιερώνεται ο επαγγελματικός τίτλος του νοσηλευτή και νοσηλεύτριας στους πτυχιούχους ή διπλωματούχους των: α) Τμημάτων νοσηλευτικής Α.Ε.Ι. β) Νοσηλευτικών τμημάτων Τ.Ε.Ι. γ) Τέως ανώτερων σχολών αδελφών νοσοκόμων επισκεπτριών αδελφών νοσοκόμων, αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Κ.Α.Τ.Ε.Ε. δ)*

Ισότιμων σχολών αλλοδαπής των αντίστοιχων σχολών α, β, γ. Η έννοια του νοσηλευτή ή νοσηλεύτριας προσδιορίζεται σύμφωνα με την 149 διεθνή σύμβαση εργασίας».

Όπως σαφώς προκύπτει εκ των ανωτέρω διατάξεων, ο νομοθέτης ήδη από το έτος 1985 προβλέπει ρητώς την απονομή του αυτού επαγγελματικού τίτλου του νοσηλευτή τόσο στους αποφοίτους των ΑΕΙ, όσο και στους αποφοίτους των ΤΕΙ, αναγνωρίζοντας, την ομοιότητα των τυπικών προσόντων τους. Από την στιγμή, λοιπόν, που οι νοσηλευτές ΠΕ και ΤΕ φέρουν τον ίδιο επαγγελματικό τίτλο, προκύπτει σαφώς ότι αμφότεροι ασκούν το ίδιο ακριβώς επάγγελμα επί ίσοις όροις. Εκ των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται, ότι ο νομοθέτης διασφαλίζει εν τοις πράγμασι το ίδιο καθεστώς μεταχείρισης για τους νοσηλευτές τόσο της κατηγορίας ΠΕ, όσο και της κατηγορίας ΤΕ. Η υποχρέωση αμφοτέρων, όπως εγγραφούν στον ίδιο επαγγελματικό σύλλογο – ΝΠΔΔ υποδηλώνει με ξεκάθαρο τρόπο, ότι υπάρχει σαφής πρόθεση εξομοίωσης αυτών εξ απόψεως επαγγελματικών προσόντων και εν γένει ασκήσεως του νοσηλευτικού επαγγέλματος. Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι εις όλους τους νοσηλευτές, ανεξαρτήτως κατηγορίας, χορηγείται η ίδια άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, κατόπιν προσκομίσεως των ίδιων δικαιολογητικών, όπως προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 31 του Νόμου 3252/2004.

Στην περίπτωση που μας απασχολεί, άξιο αναφοράς είναι ότι στις νοσηλευτικές υπηρεσίες όλων των νοσοκομείων της χώρας, όλοι οι νοσηλευτές, ανεξαρτήτως κατηγορίας ΤΕ ή ΠΕ, εκτελούν τα ίδια υπηρεσιακά καθήκοντα. Είναι, δε, χαρακτηριστικό, ότι ενώ για τους νοσηλευτές της κατηγορίας ΤΕ υπάρχει περιγραφή των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων στις διατάξεις του άρθρου 1 του Προεδρικού Διατάγματος 351/1989 (*Καθορισμός Επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων των τμημάτων α) Νοσηλευτικής, β) Μαιευτικής, γ) Επισκεπτών και Επισκεπτριών Υγείας της Σχολής Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας και δ) του τμήματος Διοίκησης μονάδων Υγείας και Πρόνοιας της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων*, ΦΕΚ Α' 159/1989), για τους νοσηλευτές της κατηγορίας ΠΕ δεν υπάρχει αντίστοιχη σαφής πρόβλεψη, με αποτέλεσμα να παρατηρείται στην πράξη εδώ και δεκαετίες η ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του ΠΔ 351/1989 και επί των νοσηλευτών της κατηγορίας ΠΕ.

Η ανάλογη, δε, εφαρμογή των ως άνω διατάξεων και επί των νοσηλευτών ΠΕ είναι απόλυτα ευχερής, ενόψει της διατύπωσης της διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ΠΔ 351/1989, σύμφωνα με την οποία **«οι πτυχιούχοι του τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων που φέρουν τον επαγγελματικό τίτλο «Νοσηλευτής – Νοσηλεύτρια» (παρ.2, άρθρο 5 του Ν. 1579/85) αποκτούν ειδικές επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις σε όλο το φάσμα της γενικής νοσηλευτικής φροντίδας, ως πολυδύναμοι νοσηλευτές γενικώς φροντίδων».**

Όπως προκύπτει εκ των ανωτέρω, κατά τον προσδιορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των νοσηλευτών της κατηγορίας ΤΕ γίνεται ρητή μνεία και επίκληση του επαγγελματικού τίτλου του νοσηλευτή, ο οποίος, όμως, όπως εξάλλου προαναφέρθηκε, απονέμεται ομοίως και στους νοσηλευτές της κατηγορίας ΠΕ.

Ολοκληρώνοντας, τέλος, την προσέγγιση των διατάξεων του ΠΔ 351/1989, αξίζει να αναφερθούμε στις διατάξεις του άρθρου 1§3.3, σύμφωνα με τις οποίες οι νοσηλευτές, ανεξαρτήτως κατηγορίας, **«καλύπτουν όλο το φάσμα της διοικητικής ιεραρχίας της σχετικής με τον τομέα της ειδικότητάς τους, σύμφωνα με την κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία».** Και εκ των διατάξεων τούτων του ΠΔ 351/1989 καθιερώνεται η δυνατότητα κατάληψης θέσεων ευθύνης της διοικητικής ιεραρχίας των νοσηλευτικών υπηρεσιών από νοσηλευτές ΠΕ και ΤΕ, χωρίς ουδεμία μορφή διάκρισης μεταξύ των.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΝΕ) που ιδρύθηκε με το Ν. 3252/2004 αποτελεί σήμερα τον επαγγελματικό σύλλογο των Νοσηλευτών της χώρας, υπό την μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, καλύπτοντας ένα τεράστιο κενό δεκαετιών τόσο σε θεσμικό, όσο και σε επαγγελματικό αλλά και επιστημονικό επίπεδο. Μεταξύ των σκοπών της ΕΝΕ, όπως αυτοί περιγράφονται στο άρθρο 2 του Ν.3252/2004, συμπεριλαμβάνεται και η διατύπωση εισηγήσεων επί θεμάτων Νοσηλευτικής εκπαίδευσης, ήτοι ενός τομέα εξαιρετικά ευαίσθητου, ο οποίος περιέρχεται πλέον στο αποκλειστικό πεδίο ευθύνης της ΕΝΕ, ως καθ' ύλην αρμόδιου φορέα, νομοθετικώς κατοχυρωμένου, για κάθε ζήτημα που άπτεται της Νοσηλευτικής Επιστήμης και Τέχνης.

Η εξέλιξη της Νοσηλευτικής επιστήμης, της τεχνολογίας, το ευρωπαϊκό καθεστώς στα κράτη – μέλη με την ενιαία Πανεπιστημιακή Νοσηλευτική εκπαίδευση (πλην της Γερμανίας και Αυστρίας), η δήλωση του ενιαίου τίτλου Νοσηλευτή στην Ευρωπαϊκή Ένωση με το άρθρο 5 του Ν.1579/85 και η ψήφιση του Νόμου 3204/2003 περί άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος και οι βασικές τομεακές Κοινοτικές Οδηγίες (77/451, 77/452, 77/453 Ε.Ο.Κ.), επιβάλλουν την ανάπτυξη της **Πανεπιστημιακής Νοσηλευτικής Εκπαίδευσης στην Ελλάδα**.

Με τον τρόπο αυτό, θα επέλθει η ζητούμενη εκπαιδευτική και κοινωνική αναβάθμιση του ανθρωπιστικού επαγγέλματος του Νοσηλευτή και θα τεθεί τροχοπέδη στην ολοένα αυξανόμενη απαξίωση που αποτρέπει τους νέους από το να ασχοληθούν με τη Νοσηλευτική Επιστήμη και τους ωθεί να επιλέξουν άλλες επαγγελματικά υπερκορεσμένες Υγειονομικές Επιστήμες.

Θυμίζουμε ότι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, με τη διακήρυξή του στο Μόναχο το 2000, παροτρύνει όλα τα κράτη μέλη του να υιοθετήσουν την πανεπιστημιακή εκπαίδευση για τους Νοσηλευτές τους.

Η λειτουργία – ίδρυση των Πανεπιστημιακών Τμημάτων λοιπόν, μπορεί να εξαγγελθεί με τον ακόλουθο προγραμματισμό:

I. ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Τα νέα Πανεπιστημιακά τμήματα θα πρέπει να λειτουργήσουν σε υγειονομικές περιφέρειες που θα συμβάλλουν στην κάλυψη της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και στην προαγωγή της υγείας, επιλύοντας χρόνια προβλήματα της περιφέρειας. Κατά συνέπεια στα ήδη υπάρχοντα **Πανεπιστημιακά Τμήματα Νοσηλευτικής Αθηνών και Σπάρτης**, θα πρέπει να προστεθούν τα ακόλουθα τμήματα, που θα ανήκουν και θα εποπτεύονται από τις αντίστοιχες **Σχολές Επιστημών Υγείας**:

- **Πανεπιστημιακό Τμήμα Νοσηλευτικής Θράκης με έδρα την Αλεξανδρούπολη**. Το σκεπτικό ίδρυσης στηρίζεται στο γεγονός ότι το εν λόγω τμήμα θα καλύψει τις ανάγκες της Υγειονομικής Περιφέρειας Θράκης, θα συμβάλλει στην ανάπτυξη των πέριξ νομών και θα προάγει τη διακρατική συνεργασία με τα Βαλκανικά κράτη και το κράτος της γείτονος Τουρκίας, για την οργάνωση δικτύων πρόληψης λόγω του ότι η εν λόγω περιοχή της Ελλάδος αποτελεί πύλη εισόδου Πολυεθνικού Μεταναστευτικού στοιχείου.
- **Πανεπιστημιακό Τμήμα Νοσηλευτικής Μακεδονίας με έδρα την Θεσσαλονίκη**. Η ίδρυση αυτή θα συμβάλλει στην κάλυψη των αναγκών υγειονομικής φροντίδας όλων των όμορων νομών της Μακεδονίας και στην διακρατική συνεργασία με τα λοιπά Βαλκανικά κράτη. Η Θεσσαλονίκη προσφέρεται λόγω της πληθώρας Γενικών - Ειδικών νοσοκομείων, Πανεπιστημιακών κλινικών, ιδιωτικών πολυκλινικών υψηλής στάθμης, πολυιατρείων και δομών κοινοτικής ψυχικής υγείας, για την άρτια θεωρητική και

κλινική εκπαίδευση των Νοσηλευτών, την ανάπτυξη της νοσηλευτικής έρευνας και της εξειδίκευσης σε νέα δεδομένα.

- **Πανεπιστημιακό Τμήμα Νοσηλευτικής στη Θεσσαλία με έδρα τη Λάρισα.** Η ίδρυση-λειτουργία ενός Νοσηλευτικού τμήματος με παράλληλη υποστήριξη Τμημάτων Ιατρικών και Βιολογικών επιστημών, θα συμβάλλει τα μέγιστα στην κάλυψη φροντίδας υγείας σε πρωτογενές κυρίως επίπεδο της ευρύτερης περιοχής (Πιερία- Θεσσαλία- Φθιώτιδα), λόγω της ύπαρξης βιομηχανικών μονάδων και αγροτικών-αλιευτικών δραστηριοτήτων, υψηλής επικινδυνότητας για τη δημόσια υγεία.
- **Πανεπιστημιακό Τμήμα Νοσηλευτικής Ηπείρου με έδρα τα Ιωάννινα,** για την ευρύτερη κάλυψη αναγκών υγείας όλων των επιπέδων φροντίδας της Ηπείρου, της Δυτικής Στερεάς και των Ιονίων Νήσων.
- **Πανεπιστημιακό Τμήμα Νοσηλευτικής στην Κρήτη με έδρα το Ηράκλειο.** Η άρτια οργάνωση του Πανεπιστημίου Κρήτης, η αξιολογη ερευνητική δραστηριότητα και η καταξίωση αυτού στον ελληνικό και διεθνή χώρο, επιβάλλουν την παράλληλη συμβίωση του Νοσηλευτικού Τμήματος για την προαγωγή της κλινικής έρευνας σε ποιοτικό και ανταγωνιστικό επίπεδο.
- **Πανεπιστημιακό Τμήμα Νοσηλευτικής Αιγαίου με έδρα την Ρόδο.** Η ίδρυση-λειτουργία αυτού του τμήματος αφενός θα συμβάλλει στην κάλυψη των αναγκών φροντίδας υγείας του Βορείου και Νοτίου Αιγαίου σε όλα επίπεδα, αφετέρου θα προωθήσει την ανάπτυξη συστημάτων τηλε-υγείας λόγω των ιδιαζόντων συνθηκών διαβίωσης και επικοινωνίας μεταξύ των νήσων.
- **Πανεπιστημιακό Τμήμα Νοσηλευτικής Πατρών.** Η ίδρυση και λειτουργία του εν λόγω τμήματος θα καλύψει τη μεγάλη ζήτηση που υπάρχει για το νοσηλευτικό επάγγελμα, τόσο από την Πελοπόννησο, όσο και από την Δυτική Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής ιδιαιτερότητας της περιοχής.

Με τη βεβαιότητα ότι όλα όσα σας εκθέσαμε ανωτέρω θα αποτελέσουν την αφετηρία για έναν γόνιμο και ευδόκιμο διάλογο, αναμένουμε για τις δικές σας πρωτοβουλίες και ενέργειες, παραμένοντας στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Για το ΔΣ της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Σκουτέλης Δημήτρης

Δάγλας Αριστείδης